

Liikunnan palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelma 2025

Liikuntalautakunta

Kuvaus toiminnasta

Liikunnan palvelukokonaisuus edistää asukkaiden hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä kaupungin vetovoimaa ja kestävää kehitystä laissa ja asetuksissa, kaupungin strategias-
assa, pormestariohjelmassa ja hallintosäännössä sääde-
tyllä tavalla.

Tausta

Liikuntalaki (390/2015) asettaa kunnan tehtäväksi yleis-
ten edellytysten luomisen liikunnalle paikallistasolla. Laissa painotetaan eri toimialojen yhteistyötä sekä paik-
kallisen, kuntien välisen ja alueellisen yhteistyön kehittä-
mistä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkai-
den liikunnalle:

1. Järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hy-
vinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät hu-
mioon ottaen.
2. Tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seura-
toiminta.
3. Rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Kuntalain (410/2015 § 22) mukaisesti asukkaita kuullaan
ja osallistetaan liikuntapalveluiden kehittämisessä. Ter-
veydenhuoltolain (1326/2010 § 12) mukaan kunnan tulee
arvioida asukkaitensa liikunta-aktiivisuutta osana ter-
veyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Valtioneuvosto hyväksyi lokakuussa 2018 eduskunnalle
annetun *liikuntapoliittisen selonteon*. Se kattaa mm. lin-
jaukset liikunnan lisäämisestä elämän eri vaiheissa, lii-
kuntapaikkarakentamisesta, liikunnan kansalaistoimin-
nasta ja huippu-urheilusta. Päämääränä on lisätä ihmis-
ten fyysisestä aktiivisuutta.

Vahva ja välittävä Suomi -hallitusohjelmassa (2023) lii-
kunnalla on aiempaa merkittävämpi rooli kaikenikäisten
liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa suomalaisten
hyvinvoinnin lisäämiseksi. Harrastamisen merkitystä
korostetaan nuorten syrjäytymisen ehkäisijänä ja yhteis-
kunnallisen osallisuuden edistäjänä. Jokaiselle lapselle
ja nuorelle halutaan taata aito mahdollisuus mieluisaan
harrastukseen koulupäivän yhteydessä.

Hallitusohjelmaan sisällytetyn Suomi liikkeelle -ohjelman
toimenpiteitä ovat mm. liikunnan edistäminen poikkihal-
linnollisesti kuntien ja hyvinvointialueiden strategioissa,
elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan vahvistaminen,
kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarjoi-
tun rahoituksen kohdentaminen, kuntien kannustaminen
rakentaa päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi lii-
kuntapaikoiksi, koulupäivien yhteyteen liittyvien liikuntaa
lisäävien käytäntöjen kehittäminen, kävelyn ja pyöräilyn

edistämishojelman päivittäminen sekä luontoliikunnan
edistäminen.

Toimintaympäristön muutokset

Suurimpina ajankohtaisina muutostekijöinä ovat liikku-
mattomuus kaikissa ikäryhmissä, kunnallisen liikunta-
paikkaverkon supistuminen, väestörakenteen muutok-
sen vaikutukset liikuntapalveluiden järjestämiseen, talou-
dellisen eriarvoisuuden lisääntyminen, liikuntakäyttäyty-
misen polarisoituminen ja nuorten korkea drop out seu-
ratoiminnassa.

Liikkuminen sekä sen mahdollistaminen ja edistäminen
on koko kunnan asia. Liikkumisen, liikunnan harrastami-
sen, urheilun ja fyysisen aktiivisuuden avulla pystytään
edistämään kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä,
ehkäisemään syrjäytymistä, sekä sitä kautta vähentä-
mään sosiaali- ja terveysmenoja. **Liikkumattomuuden
ja paikallaanolon** vuosikustannukset ovat Turussa
UKK-instituutin laskelmien mukaan n. 104 miljoonaa eu-
roa vuodessa. Jos liikkumattomien määrä vähentyisi 9
prosentilla ja paikallaan olevien 16 prosentilla, kustan-
nukset vähenisivät laskurin mukaan n. 15 miljoonaa eu-
roa vuodessa.

Turkulaisten liikuntakäyttäytymisen tilaa kuvaa **polar-
isoituminen**: osa kaupunkilaisista on fyysisesti aktiivisia
arkiliikkuja, joilla on liikunnallisia harrastuksia, kun taas
osa ei liiku arjessaan lainkaan. Harrastamisessa ja liikun-
takäyttäytymisessä on havaittavissa merkittäviä alueelli-
sia eroja.

Turkulaisista 5-luokkalaisista 40 %:lla ja 8-luokkalaisista
44 %:lla **fyysinen toimintakyky on mahdollisesti ter-
veyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla ta-
solla**, erityisesti Maaria-Paattinen, Varissuo-Lauste,
Pansio-Jyrkkälä ja Nummi-Halinen suuralueilla. (Move-
mittaukset 2023)

Lasten ja nuorten liikkumissuosituksen saavuttavien
**määrä vähenee merkittävästi iän myötä valtakunnal-
lisesti**: 7-vuotiaat 58 %, 9-vuotiaat 50 %, 11-vuotiaat 42
%, 13-vuotiaat 26 %, 15-vuotiaat 15 % ja 16–20-vuotiaat
8 % (LIITU-tutkimus 2018; 2020).

Turkulaisista 4–5-luokkalaisista 43 %, 8–9-luokkalaisista
26 %, lukiolaisista 24 % ja ammatillisen koulutuksen
opiskelijoista 18 % **liikkuu liikkumissuosituksen mu-
kaisesti vähintään tunnin päivässä**. Vähiten liikunta-
suositus saavutetaan Runosmäki-Raunistula ja Nummi-
Halinen suuralueilla. (Kouluterveyskysely 2023)

**7–19-vuotiaista n. 16 % ei harrasta säännöllisesti ja
ohjatusti mitään, mutta haluaisivat harrastaa**. Varis-

suo-Lausteella 23 % ja Perno-Pansiossa 28 %. Harrastamisen merkittävimpinä esteinä ilmenivät harrastamisen kustannukset, tarjonnan puute kodin lähellä, harrastuspaikkojen liian kaukainen sijainti, harrastuskaverin puute sekä ajan puute. 7–15-vuotiaiden vanhemmista n. 25–30 % ja 16–19-vuotiaista n. 20 % toivoo 150–300 euron vuosittaista tukea harrastamiseen. (Turun kaupungin harrastuskysely 2021)

Turkulaisissa seuroissa harrastaa 12 730 turkulaista 7–19-vuotiaista, mikä on 73 % kaikista turkulaisissa seuroissa harrastavista 7–19-vuotiaista 17 407. Turkulaisissa seuroissa turkulaisia suhteessa ikäryhmän väestömäärään on 7–11-vuotiaista n. 79 %, 12–15-vuotiaista n. 58 % ja 16–19-vuotiaista n. 25 %. Alle 7-vuotiaita turkulaisia seuroissa 3 953 (77 % kaikista), 7–11-vuotiaita 6 722 (76 %), 12–15-vuotiaita 3 962 (70 %) ja 16–19-vuotiaita 2 927 (70 %). (Turun kaupungin avustusjärjestelmä)

20–64-vuotiaista 44 %, yli 65-vuotiaista 32 % ja yli 75-vuotiaista 27 % saavuttaa terveystieteiden suositusten. Yli 20-vuotiaiden osalta terveystieteiden suositukset toteutuvat merkittävästi vähemmän Pansio-Jyrkkälä (31 %), Runosmäki-Raunistula (35 %) ja Varissuo-Lauste (36 %) suuralueilla, kuin keskimäärin koko Turussa (41 %). 20–64-vuotiaista 24 % arvioi työkykynsä niin heikoksi, ettei usko jaksavansa työskennellä. Yli 65-vuotiaista 16 % kokee vaikeuksia 500 metrin matkan kävelyssä. (Terve Suomi 2023) Eniten aikuisten liikkumista edistävät lähellä sijaitsevat luontoympäristöt, kevyen liikenteen väylien parantaminen ja viestinnän lisääminen, ikääntyneillä myös lähialueella järjestetty ohjattu toiminta. Eniten liikkumista rajoittavat laiskuus ja saamattomuus, suuret kustannukset ja liikuntapaikkojen sijainti kotiin nähden. (Aikuisten liikkumiskysely 2022)

Harrastustoimintaan osallistuminen on osa syrjäytymisen ehkäisyä. Fyysisen aktiivisuuden ylläpitämisellä ja lisäämisellä on suuri merkitys sairauksien ennaltaehkäisyssä ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistuksen myötä **kaupungin rooli hyvinvoinnin edistämässä korostuu**. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen perustaminen edellyttää uusia yhteistyömuotoja sekä mallien ja toimintatapojen kehittämistä asiakkaiden palveluketjujen vahvistamiseksi liikunnan palvelukokonaisuuden ja hyvinvointialueen välillä. Turun väestörakenteen painottuessa entistä enemmän työkäisiin ja ikääntyviin myös liikuntapalveluilta vaaditaan dynaamisuutta vastata tarpeisiin tulevina vuosina.

Liikkumis- ja harrastamistottumusten ohella **Turun liikuntapaikkaverkko** on mittavien päivitysten tarpeessa. Elinkaariensa päässä olevan kahdeksan suuremman ydinliikuntapaikan lisäksi kouluverkon dynaamiset muutokset vaikuttavat suuresti verkkoon vähentäen sisäliikuntasalien ja ulkokenttien määrää sekä näin luovat

haasteita niin liikunta- ja urheiluseurojen toiminnan kuin koululiikunnan järjestämiselle.

Turun kaupungin **hiilineutraaliustavoite** haastaa Liikunnan palvelukokonaisuutta pohtimaan, miten lasten ja nuorten harrastuskuskaamiseen liittyvää yksityisautoilua voisi hillitä päästöjen vähentämiseksi.

Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Kaupungin johtamisjärjestelmän muutos Pormestarien Turku vuonna 2021 sekä 1.6.2023 käyttöön otettu (kv 17.4.2023 § 73) päivitetty organisaatorakenne Uusi Turku vaikuttavat Liikunnan palvelukokonaisuuden kehittämissuunnitelmaan ja strategiaan painopisteisiin. Strategiset tavoitteet on linkitetty pormestariohjelman linjauksiin. Entisen vapaa-ajan palvelukokonaisuuden uudelleenorganisoiduttua, liikunta siirtyi omaksi palvelukokonaisuudekseen 1.6.2023, jolloin myös strategiaa tavoitteita on päivitetty.

Liikunnan palvelukokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen liikunnan ja liikkumisen keinoin. Järjestämme palvelut asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä hyvässä kumppanuudessa kolmannen sektorin ja yritysten kanssa. Kannustamme turkulaisia aktiiviseen ja liikkuvaan arkeen. Etsimme ja kokeilemme toimintamalleja, joilla luodaan entistä tasavertaisempia mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen. Työskentelemme liikkumattomuuden vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Kaupunkitasoinen kehittämistoiminta

Liikunnan palvelukokonaisuus on sitoutunut kaupunkitasoihin kehittämiskokonaisuuksiin ja kaikille palvelukokonaisuuksille yhteisiin painopisteisiin. Näitä ovat mm. asukasbudjetointi, lapsiystävällisyys (Turku on Unicefin lapsiystävällinen kunta), osallisuuden edistäminen, kotouttaminen ja ilmastopolitiikka.

Liikuntapaikkarakentamisen kehittämiselle suuntaa antaa pormestariohjelmassa mainitut kaupunginvaltuuston päättämät (11.4.2022 § 67) liikuntapaikkaverkon kehittämislinjaukset sekä sen toimeenpanopäätökset vuosille 2022–2024 (kh 30.5.2022 § 246). Kaupunginhallitukselle tuodaan syksyn 2024 aikana tiedoksi linjausten mukaisesti tähän asti tehdyt toimenpiteet ja esitetään liikuntapaikkaverkon kehittämissuunnitelman toimeenpanopäätös osa 2:n toteuttamista vuosille 2025–2028.

Kaupunginvaltuuston päättämä (12.12.2022 § 249) liikunnan avustusjärjestelmän ja kunnallisten liikuntatilojen hinnoittelumallin uudistus tukee omalta osaltaan liikuntapaikkaverkon kehittämistä sekä huomioi aiempaa tasavertaisemmin eri taustoista tulevat lapset ja nuoret sekä eri liikuntalajeja tarjoavat seurat ja yhdistykset. Vuoden

2025 alusta käyttöön otettavan uudistuksen kokonaistavoitteena on vähentää lasten ja nuorten liikkumattomuutta, edistää hyvinvointia liikunnan keinoin sekä hillitä harrastamisen kustannusten nousua.

Turun kaupunki ottaa 1.1.2025 uutena avustusmuotona käyttöön 7–19-vuotiaille turkulaisille jaettavan taloudellisen tuen (Boostii-edun). Vuosittainen tuki on 160–300 € ikäryhmästä riippuen ja se toimii taloudellisena tukena ohjatun liikunnan harrastamiseen turkulaisissa seuroissa/yhdistyksissä. Alle 20-vuotiaiden vuotiaiden liikuntaolosuhteiden käytön tavoitteellinen tuki nostetaan n. 50 %:sta n. 70 %:iin, jotta kunnallisten ja yksityisten liikuntatilojen käyttö olisi nykyistä tasavertaisempaa käyttäjille. Lisäksi liikuntaolosuhteiden käytön uusi hinnasto otetaan käyttöön vuoden 2025 alusta.

Vähävaraisten lapsille ja nuorille suunnattu erillinen lisätukimalli luodaan vuoden 2024 aikana. Mallin yksityiskohdista päätetään liikuntalautakunnassa vuoden 2024 loppuun mennessä. Boostii –etu tarvitsee toimiakseen sähköisen ratkaisun, joka rakennetaan Kuntien Tiera Oy:n toimesta. Rakennettavan sähköisen ratkaisun ensimmäinen versio otetaan käyttöön vuoden 2025 alusta. Sähköistä ratkaisua jatkokehitetään vuoden 2025 aikana, mm. tiedolla johtamisen kyvykkyyksien sekä mahdollisen tekoälytyökalun rakentamisen osalta. Käyttöön tulee myös uusi valmennus- ja ohjaajaosaamisen kehittämisen malli, joka tukee liikunta- ja urheiluseuroissa sekä liikuntaa järjestävien yhdistyksissä toimivien valmentajien ja ohjaajien osaamisen kehittymistä. Osaamisen kehittämisen mallin tavoitteena on varmistaa valmentajien ja ohjaajien valmiudet toimia vastuullisesti ja lapsilähtöisesti. Mallin mukaisten sisältöjen ja tavoitteiden saavuttamiseksi rakennetaan mentorointimalli sekä työkalut ja menetelmät mentoroinnin toteuttamiseksi ja arvioimiseksi. Mentorointimallin rakentaminen toteutetaan Suomen Valmentajat ry:n asiantuntija-apua hyödyntäen. Viestinnällisiä toimenpiteitä toimeenpannaan viestintäsuunnitelman mukaisesti seurojen ja kotitalouksien suuntaan. Toimenpiteiden toteutuksessa hyödynnetään sidosryhmiä. Lisäksi Boostii –etuun liittyviä käyttäjäkoulutuksia jatketaan vuonna 2025.

Uudenlaisen toimintakulttuurin systeemitason muutosta, Boostii-edun käyttöönottoa, käyttäjäkoulutuksia, viestintää kotitalouksiin ja seuroihin sekä sähköisen ratkaisun jatkokehittämistä tiedolla johtamisen ja informaatio-ohjauksen työvälineenä edistetään Suomi Liikkeelle -innovaatiohausta saadulla avustuksella.

Yhteistyössä Novo Nordisk Finland:n kanssa saadulla Cities for Better Health Seed fund –hankerahoituksella tuetaan Boostii-edun käyttöä seurayhteistyöllä sosioekonomisista heikoimmille suuralueille (Pansio-Jyrkkälä, Varrissuo-Lauste, Nummi-Halinen). Hankkeessa pilotoidaan Boostii-edun ja seuratoiminnan tietoisuutta sekä Boostii-

edun käyttöä lisääviä harrastuspäiviä. Lisäksi hankkeessa luodaan seurakumppanuus Boostii-etuun sisältyvää matalan kynnyksen toimintaa. Toimintaan kannustamiseksi tarjotaan välipaloja. Hankkeessa markkinoidaan Boostii-etu ja käynnistyvää toimintaa tapahtumissa ja erilaisin viestinnällisin toimenpitein.

Avustusuudistusta tuetaan sulauttamalla seuratoiminnan kanssa päällekkäisiä kaupungin kerho- ja harrastusryhmiä seurojen omaksi toiminnaksi Boostii-edun piiriin. Harrastamista kehitetään uudella rakenteella yhteisövaikuttavasti alueellisesta näkökulmasta tietoon ja analyysiin pohjautuen sekä luomalla vakiovuorojakoon uusi malli.

Liikunnan palvelukokonaisuus on tärkeä osa Yhteisöllinen Turku -kärkihanketta, jossa tuetaan turkulaisten mahdollisuuksia lisätä hyvinvointiaan ja panostetaan asuinalueiden tasapainoiseen kehittämiseen. Suunnitella ja toimenpiteitä tehdään yhteistyössä järjestökentän, asukkaiden ja yritysten kanssa. Keskeisiä teemoja ovat yksinäisyyden vähentäminen, mielenterveyden tukeminen, syrjäytymisen ehkäisy, liikkuminen ja harrastaminen, kotouttaminen ja lähiöiden kehittäminen.

Liikunnan palvelukokonaisuuden strategiset tavoitteet

Palvelukokonaisuuden strategiset tavoitteet ja painopisteet pohjautuvat kaupunkistrategiaan ja linkittyvät Pormestariohjelman linjauksiin. Kokonaisuudessa on huomioitu yhteisvaikuttava johtaminen ja sen edistäminen tehden yhteistyötä muiden kaupungin palvelukokonaisuuksien kanssa.

- **Liikkuminen elämäntavaksi:** Liikkuminen ja fyysinen aktiivisuus tarjoavat elämään sisältöä ja ovat olennainen osa hyvän elämän perustaa. Liikkuva ja aktiivinen kaupunkilainen voi hyvin. Luomme mahdollisuuksia ja palveluja kaikille lapsille ja nuorille mielekkääseen liikunnan harrastamiseen.
- **Kumppanuuksia kehittämällä ja laajentamalla tuotetaan monimuotoisia palveluja kustannustehokkaasti:** Tarkastelemme liikuntapalvelujen ja -paikkojen tuottamis- ja toteutustapoja kaupungin, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä sekä tuotamme niitä enenevästi monipuolisilla kumppanuuksilla.
- **Asiakaslähtöisen tiedolla johtamisen kehittäminen:** palvelujen ja toimintojen kehittämisessä tiedolla johtamisella on keskeinen rooli. Se on myös yksi keskeinen tavoite kaupungin uudessa järjestämistoiminnossa asiakaslähtöisyyden ohella. Kehitämme palveluitamme ja toimintamallejamme kerättyyn tietoon perustuen sekä seuraamme vaikuttavuutta.
- **Osallistavan suunnittelun toteuttaminen:** Osallisuus on hyvinvoinnin tärkeä osatekijä, jonka tulee nä-

kyä asukkaille konkreettisenä tekemisen mahdollisuutena erityisesti asukkaiden omilla asuinalueilla. Osallistamme asukkaita ja asiakkaita sekä liikunta- ja urheiluseuroja mukaan suunnittelemaan liikuntaympäristöjä yhdessä.

Liikuntalautakunnan strategiset painopisteet:

1. Liikunta innostavana kumppanina elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämässä
2. Aktivoiva ympäristö ja olosuhteet luovat edellytykset liikunnalliseen elämään
3. Liikunta- ja urheiluseurojen sekä liikuntaa järjestävien yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen turkulaisten liikkumisen lisäämiseksi
4. Liikkuvat lapset ja nuoret – kaikki lapset ja nuoret omaksuvat liikunnallisen elämäntavan

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Teema: Hyvinvoinnin edistäminen ja palveluiden kehittäminen – Hyvinvoiva Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
15	Leikkipaikkojen yhteyteen suunnitellaan aikuisten lähiliikuntaa tukevia toimintoja. Liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan ikäihmisten liikkumisen tarpeet.	Yhteistyössä liikuntapalveluiden ja kaupunkiympäristön kunnossapidon kanssa kehitetään leikkipaikkoja kaikenikäisten kohtaamispaikoiksi. Liikunnan ja leikin yhdistämisen kehittämiseksi perustettu poikkihallinnollinen työryhmä (projekti- ja ohjausryhmä) jatkaa toimintaansa. Muun muassa Karhunaukion monitoimitalon, Linnakaupungin monitoimitalon ja Jäkärän koulun piha-alueista on tavoitteena toteuttaa kaikenikäisiä aktiivisia ja motorisia taitoja kehittäviä kokonaisuuksia.
17	Kouluihin toteutetaan luontaiseen liikkumiseen innostavia kokeiluja, joiden suunnittelussa kuunnellaan lapsia ja nuoria.	Lasten ja nuorten liikuntapalvelutuotteiden ja harrastamisen Turun mallin kehittämistä jatketaan toiminta- ja hankesuunnitelmien mukaisesti. Koulut toteuttavat vuosittain Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnit sekä koulukohtaiset toimintasuunnitelmat oppilaiden liikkeen lisäämiseksi liikuntapalveluiden sekä kasvatuksen- ja opetuksen palvelukokonaisuuden tuella. Arvioinnit käsitellään ja niiden pohjalta muodostetaan kaupunkitasoiset yhteiset tavoitteet sekä luodaan koulukohtaiset toimintasuunnitelmat Liikkuva koulu -toiminnalle. Toimintasuunnitelmien toimeenpanossa osallistetaan lapsia ja nuoria. Turun peruskoulujen aktiivisempaa toimintakulttuuria kehitetään saadulla Suomi Liikkeelle -avustuksella. "Pulssihetkiä perusopetukseen" -hanke lisää toiminnallisuutta ja pulssihetkiä koulupäivien sisälle sekä edistää opettajien osaamista. Hanke vauhdittaa muutosta uudenlaiseen toimintakulttuuriin kehittäen toimintamallia tukemaan kouluja Liikkuva koulu -toiminnan suunnittelussa, liikuttamisessa ja arvioimisessa. Muun muassa muokkaamalla liikuntapalveluiden koululiikunnanohjaajien työnkuvia sekä hankkimalla liikemittareita/älykelloja fyysisen aktiivisuuden ja sen kehittämisen seurantaan.
20	Valtuuston hyväksyttäväksi tuodaan liikuntaverkkoselvitys.	Liikuntapaikkaverkkoa kehitetään kaupunginhallituksen keväällä 2022 tekemän toimeenpanopäätöksen sekä syksyllä 2024 kaupunginhallitukselle vietävän liikuntapaikkaverkon kehittämislinjausten toimeenpanopäätös osa 2 mukaisesti. Kehittämislinjauksiin sisältyvän liikunnan avustusjärjestelmän ja kunnallisten liikuntatilojen hinnoittelun uudistus otetaan käyttöön vuonna 2025.
37	Liikunnan tulee olla osa lasten päivää myös kouluissa. Koulujen opetustilojen, pihojen ja koulumatkojen tulee innostaa luontaiseen liikkumiseen	Koulut toteuttavat vuosittain Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnit sekä koulukohtaiset toimintasuunnitelmat oppilaiden liikkeen lisäämiseksi liikuntapalveluiden sekä kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden tuella. Arvioinnit käsitellään ja niiden pohjalta muodostetaan kaupunkitasoiset yhteiset tavoitteet sekä luodaan koulukohtaiset toimintasuunnitelmat Liikkuva koulu -toiminnalle. Toimintasuunnitelmien toimeenpanossa osallistetaan lapsia ja nuoria. Turun peruskoulujen aktiivisempaa toimintakulttuuria kehitetään

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
		saadulla Suomi Liikkeelle -avustuksella. "Pulssihetkiä perusopetukseen" -hanke lisää toiminnallisuutta ja pulssihetkiä koulupäivien sisälle sekä edistää opettajien osaamista. Hanke vauhdittaa muutosta uudenaikaiseen toimintakulttuuriin kehittämällä toimintamallia tukemaan kouluja Liikkuva koulu -toiminnan suunnittelussa, liikuttamisessa ja arvioimisessa. Muun muassa muokkaamalla liikuntapalveluiden koululiikunnanohjaajien työnkuvia sekä hankkimalla liikemittareita/älykelloja fyysisen aktiivisuuden ja sen kehittämisen seurantaan. Koulupihojen viihtyisyyttä ja aktiivointia selvitetään lasten ja nuorten muutoshankkeen koordinoimana. Lisäksi peruskorjattavien sekä uusien koulujen ja päiväkotien piha-alueita kehitetään kaikkia kuntalaisia liikuttavina kokonaisuuksina osana lähiliikuntapaikkaverkoston kehittämistä. Lasten koulumatkapyöräilyä sekä pyöräilytaitojen kehittämistä tuetaan Scale-up-hankkeesta sen päättymiseen (5/2025) asti.

Teema: Kärkihankkeet

Nro	Tavoite	Talousarvio 2025
70	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke. Asetetaan liikunnan toimenpideohjelman tavoitteet yhdessä seurojen ja järjestöjen kanssa. Ohjelmaan yhdistetään kaikkien lasten harrastamismahdollisuuden tavoite ja seurojen avustusten uudistaminen lajien välisen-, sukupuolten-, ja alueiden tasa-arvon turvaamiseksi.	Tuetaan liikunnan toimenpideohjelmaa yhteistyöllä ja toimenpiteiden yhteen kokoamisella osana LaNu-muutoshankkeen kokonaisuutta. Seurojen kanssa tehtävää alueellista yhteistyötä vahvistetaan seurataapaamisten ja foorumien myötä synnytetyn rakenteen (mm. avustamisen ja tilahinnoittelun uudistamisen sparrausryhmä, Lasten ja nuorten harrastuspolun kehittämisen sparrausryhmä) sekä teemakohtaisten painopisteiden kautta. Liikuntapalveluiden avustusjärjestelmän kokonaisuudistuksen (1.1.2025-) keskeisenä tavoitteena on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon parempi toteutuminen lasten ja nuorten harrastamisen kokonaisuudessa. Juurrutetaan ja resursoidaan kärkihankkeen aikana laajalla yhteistyöllä syntyneet hyvät mallit ja toimintatavat osaksi liikuntapalveluiden perustoimintaa, mm. ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan juurruttaminen sekä palveluohjauksen vahvistaminen, +75 VoiTas-tehoryhmien ja alueellisen Liiku lähellä-toiminnan juurruttaminen sekä lasten ja nuorten alueellisten harrastustoimintojen sulauttaminen Boostii-edun alle.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Lauseke

Esitykset talouden tavoitteiden jatkovalmistelua varten

Toimielin	Lauseke	Vaikutus käyttötalouteen/ investointiosaan, 1 000 €
Liikuntalautakunta	Uudet tilahinnat 7-19v	-1 100
Liikuntalautakunta	Liikuntalautakunnan kokouskustannuksista säästäminen	-20
Liikuntalautakunta	Varsinais-Suomen Urheilugaalan kustannuksien vähentäminen	-15
Liikuntalautakunta	Avantouintisaunasopimuksen tarkistaminen	-18
Liikuntalautakunta	Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuuden sopimuksen päättäminen / uudelleen neuvottelemine	-15
Liikuntalautakunta	Turun AMK:n yhteistyösopimuksen tarkistaminen	0
Liikuntalautakunta	Lasten ja nuorten kerhotoiminnan uusi visio	-40
Liikuntalautakunta	Impivaaran uimahallin aurinkopaneelit, energiakustannusten säästö	-10
Liikuntalautakunta	Henkilöstösidonnaisten erien vähennys	-9

Toimielin	Lauseke	Vaikutus käyttötalouteen/ investointiosaan, 1 000 €
Liikuntalautakunta	Kausituotteet ja sarjarannekkeet (myyntituottojen kasvu)	-115
Liikuntalautakunta	Lintulan voimistelutilasta luopuminen (sisäisen vuokran osuus suuri)	-5
Liikuntalautakunta	KP:n esitys (lisäys)	-200

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Liikuntalautakunta

Käyttötalouden sitovuustaso toimintakate	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	4 996	5 606	6 553
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintamenot	-14 269	14 885	17 380
TOIMINTAKATE	-9 273	-9 279	-10 827
Muutos-%		-0,1 %	-16,7 %

Investointiosan sitovuustaso brutto	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Investointimenot	297	500	500
Rahoitusosuudet			
Luovutustulot	1	0	0
NETTO	-296	-500	-500
Muutos-%		-69,1 %	0,0 %